

به کدامین گناه...؟

روایت مبارک خانی شهادت جانسوز و مظلومانه

عالم دین

مرحوم حاج سید ابراهیم حسینی (رضوان الله علیه)

نویسنده :

سید موسی حسینی

سرشناسه: حسینی، سید موسی، ۱۳۴۴-
 عنوان و نام پدیدآور: به کدامین گناه...؟ : روایت و بازخوانی شهادت جانشوز و مظلومانه عالم دین
 مرحوم حاج سید ابراهیم حسینی (رضوان الله علیه)/نویسنده سیدموسی حسینی.
 مشخصات نشر: مشهد: سیمرغ خراسان، ۱۴۰۰.
 مشخصات ظاهری: ۹۴ص؛ ۱۴/۵×۲۱/۵ س.م.
 شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۵۴۴-۳۰-۵
 وضعیت فهرست نویسی: فیا
 عنوان دیگر: روایت و بازخوانی شهادت جانشوز و مظلومانه عالم دین مرحوم حاج سید ابراهیم
 حسینی (رضوان الله علیه).
 موضوع: حسینی، سید ابراهیم، ۱۲۹۹-۱۳۴۴ - خاطرات
 موضوع: مجتهدان و علما - ایران -- نیشابور - سرگذشتنامه
 Ulama-- Iran-- Nishabur -- Biography--
 شهیدان -- ایران -- سرگذشتنامه
 Martyrs -- Iran -- Biography
 شهیدان -- ایران -- بازماندگان -- خاطرات
 Martyrs -- Iran -- Survivors -- Diaries
 رده بندی کنگره: BP۵۵/۳
 رده بندی دیویی: ۹۷/۹۹۸
 شماره کتابشناسی ملی: ۲۷۱۲
 اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیا

www.ketab.ir
 www.SIMORGHEKHORASAN.IR
 ۰۹۱۵۷۰۰۱۰۳۰
 ۰۹۱۵۴۷۶۱۰۳۰

عنوان کتاب: به کدامین گناه...؟

نویسنده: سید موسی حسینی

ناشر: سیمرغ خراسان

طراح جلد: مصطفی برجی

قطع: رقعی/ ۱۴۰۰

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۵۴۴-۳۰-۵

قیمت: ۴۰۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

۷	پیشگفتار.....
۸	علت باز خوانی حادثه در شرایط حاضر.....
۹	پرسش اساسی.....
۱۰	منابع و مستندات گزارش.....
۱۲	توضیح مهم.....
۱۴	فصل ۱- ویژگی های فردی و اجتماعی.....
۱۵	شرح حال پدر.....
۱۷	ویژگی های فردی.....
۱۹	نگرش به مسایل اجتماعی.....
۲۲	تکریم دانش آموزان و آموزگاران مدرسه.....
۲۳	ویژگی های اخلاقی و رفتاری پدر از زبان فرزندان.....
۳۱	فصل ۲- همراه با پیشگامان جنبش اسلامی.....
۳۲	آشنایی با فدائیان اسلام.....
۳۹	نظر آیت الله وحید خراسانی درباره پدر.....
۴۲	فصل ۳- پیگیری حل مشکلات مردم روستا.....
۴۳	وضعیت عمومی روستا.....
۴۴	وضعیت فرهنگی اجتماعی خرو سفلی و خرو علیا.....
۴۷	وضعیت نابسامان معیشت مردم.....
۴۸	بحران کم آبی و بروز تنش های اجتماعی.....
۴۹	نقش حاج سیدابراهیم در احیاء حقابه مردم خرو سفلی.....

۵۲.....	متن تلگراف به نخست وزیر
۵۲.....	دست‌آورد شکایت‌ها
۵۴.....	تداوم تنش‌ها و بحران آب
۵۶.....	حکمت حاج سیدابراهیم در حل اختلافات روستا
۵۹.....	فصل ۴- شروع تهدیدها تا ارتکاب جنایت
۶۰.....	سر آغاز تهدیدات
۶۰.....	برخی اقدامات تفرقه‌انگیز در بستر روستا
۶۲.....	آخرین صحبت با مردم در شب قبل از واقعه
۶۴.....	روز واقعه
۶۷.....	شرح ماجرا از زبان گواهان حادثه
۷۶.....	فریاد مادر
۷۸.....	اقدامات پاسگاه
۸۰.....	مراسم تشییع در نیشابور و خرو
۸۲.....	تدفین در باغ رضوان مشهد
۸۴.....	فصل ۵- فرجام جنایت
۸۵.....	سرنوشت عاملان قتل در محکمه دادگاه
۸۶.....	سزای خون‌ناحق
۸۸.....	روایت روزنامه خراسان از این قتل
۸۹.....	پیش‌نماز خور نیشابور چگونه به قتل رسید؟
۹۱.....	سخن پایانی

پیشگفتار

گزارش حاضر، روایتی است از شهادت جانسوز عالم وارسته، مرحوم حاج سیدابراهیم حسینی (ره) که در ۲۸ فروردین ۱۳۴۴ بدست جمعی از افراد ستم پیشه در روستای «خروسفلی»، مظلومانه به شهادت رسید. در این نوشتار، از چرایی و چگونگی روند وقوع این حادثه، بازخوانی شرایط و ویژگی‌های فرهنگی اجتماعی محل در زمان بروز قتل، واکاوی شرح ارتکاب جنایت، پیامدها و مسایل پس از آن حادثه سخن رفته است.

اکنون که این گزارش تقدیم خوانندگان عزیز می‌گردد، شهادت زنده یاد پدرمان وارد پنجاه و ششمین سال خود شده است. شاید پرسیده شود که چرا دیر هنگام و بعد از گذشت سالها از این حادثه به تدوین گزارش اقدام شده است. در پاسخ باید گفت:

۱- در زمان وقوع حادثه، در محیط روستا، تنش و چنددستگی حاکم بود، با توجه به اقتضای شرایط محیط، هراقدامی از جمله پرداختن به مسایل مربوط به این موضوع، می‌توانست اختلاف و دشمنی‌ها را در بستر جامعه افزایش دهد، امری که از آن پرهیز داشتیم.

۲- در مقطع زمانی وقوع حادثه، فرزندان پسر آن مرحوم، هر دو دانش آموز دوره دبستان بوده و از نظر سن و سال و مدارج تحصیل و درک و تحلیل اوضاع روز، در شرایطی نبودیم که ازعهده تدوین چنین گزارشی برآییم. در سال‌های بعد از آن نیز به دلایلی دیگر، اقدام به انجام این امر مهم، میسر نشد. ضمن آنکه در سالهای آغازین، که این حادثه به وقوع پیوست، مردم محل، از نزدیک

در جریان جنایتی که رخ داده بود، قرار گرفته بودند و مستبین و مرتکبین آنرا با چشم خود در جامعه دیده، و یا به گوش شنیده و بدون ابهام می توانستند درباره آن داوری نمایند و لذا فوریت چندانی به ثبت و بازخوانی این حادثه دیده نمی شد.

۳- علاوه بر آن، نظر به اینکه دست اندرکاران و عوامل این جنایت، از سوی مراجع قانونی در همان زمان، بازداشت، محاکمه و به مجازات زندان (فارغ از برخورد عادلانه و یا غیرعادلانه بودن آن) که شرح آن متعاقبا بیان خواهد گردید، محکوم شده بودند لذا اقدام دیگری صورت نگرفت.

علت بازخوانی حادثه در شرایط حاضر

مهمترین دلیل بر ضرورت واکاوی و بازخوانی این حادثه در شرایط فعلی، عدم آگاهی فرزندان ما در زمان حاضر و نسل های بعد از این واقعه هست که با گذشت بیش از نیم قرن، این نسل نسبت به اصل جریان و چرایی وقوع آن، از آگاهی لازم برخوردار نیستند. دلیل آن نیز روشن است. زیرا در آن زمان، رسانه و وسایل ارتباطی و شبکه های اجتماعی فراگیر وجود نداشت تا افکار عمومی از این قبیل حوادث آگاه شوند. علاوه بر آن، مردم بویژه روستائیان نیز ارتباطی با رسانه ها نداشتند. به غیر از خبری که از این واقعه تنها در برخی روزنامه های محلی آن وقت منتشر شده بود، گزارشی مستقل و یا فیلمی مستند از شهود این واقعه، در جهت تبیین این حادثه نیز تهیه نشده است. تنها و تنها روایتی که هنوز از این واقعه برجای مانده، شنیده هایی است که توسط مطلعین زمان، سینه به سینه به دیگران منتقل شده است. ضمن آنکه با فوت و درگذشت

تدریجی شهود و افراد مطلع آن زمان، و ظهور نسل‌های بعدی، آگاهی از این واقعه دردناک علی‌رغم آنکه در جای خود از اهمیت بسزایی برخوردار بود، خود بخود به بوته فراموشی سپرده می‌شد.

لازم به یاد آوری است که نسل جدید تحصیلکرده از بخش‌های مختلف جامعه، چه فرهنگی، اداری و طبقات دیگر که پس از آن حادثه به دنیا آمده و امروز در بین ما زندگی می‌کنند، دورا دور، خبر هایی از این موضوع شنیده‌اند. افراد بسیاری، به خصوص جوانانِ امروز، بارها از ما فرزندان آن مرحوم، درخواست نموده‌اند که علاقمندیم در باره جریان پدرتان آگاهی داشته باشیم. دوست داریم واقعیت را درباره روحانی محل، که در آن زمان، جان او دستخوش خوی و مظالم دیگران شده، و به دست عده‌ای در خانه خود مظلومانه و بر روی سجاده‌اش به شهادت رسیده است، از زبان شما فرزندان آن مرحوم بشنویم. فراتر از دلایلی که در لزوم بازخوانی و واکاوی این حادثه در زمان حاضر عنوان شد، اهمیت پرداختن به آن را در ماهیت خود این حادثه جانشوز نیز باید جستجو کرد. زیرا این حادثه امری کوچک و معمول در میان سایر حوادث روزمره نبود، که به آسانی از کنار آن بتوان گذشت و پس از مدتی به فراموشی سپرده شود.

پرسش اساسی

گرچه بیش از نیم قرن از وقوع جنایتی که به شهادت پدرمان منجر گردید، گذشته است اما برای نسل حاضر و نسل‌های بعدی باید روشن شود که چرا چنین اتفاقی رخ داد؟ این سؤال برای نسل حاضر و آینده خواهد بود که یک